

มาตรฐานการจัดกิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

โรงพยาบาลตากใบ จังหวัดนราธิวาส

อ้างอิงจาก มาตรฐานงานสุขศึกษาโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปพ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรฐานการจัดกิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
โรงพยาบาลตากใบ จ.นราธิวาส

อ้างอิงจาก มาตรฐานงานสุขศึกษา โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๒

[illegible]

၂၈၈၈၈၈

អង្គការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

[illegible]

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาระบบการคลัง การพัฒนาระบบการต่างประเทศ การพัฒนาระบบการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย การพัฒนาระบบการสาธารณสุข การพัฒนาระบบการเกษตร การพัฒนาระบบการคมนาคม การพัฒนาระบบการพลังงาน การพัฒนาระบบการสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการวัฒนธรรม การพัฒนาระบบการกีฬา การพัฒนาระบบการศาสนา การพัฒนาระบบการสังคม การพัฒนาระบบการยุติธรรม การพัฒนาระบบการต่างประเทศ การพัฒนาระบบการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย การพัฒนาระบบการสาธารณสุข การพัฒนาระบบการเกษตร การพัฒนาระบบการคมนาคม การพัฒนาระบบการพลังงาน การพัฒนาระบบการสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการวัฒนธรรม การพัฒนาระบบการกีฬา การพัฒนาระบบการศาสนา การพัฒนาระบบการสังคม การพัฒนาระบบการยุติธรรม

[illegible]

๒. ประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ มีแนวทางการดำเนินงานบริการสุขภาพที่เน้น การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยมีนโยบายปัจจัยนำเข้า และกระบวนการดำเนินงานสุขภาพที่ผสมผสานบริการด้านสร้างเสริมสุขภาพและซ่อม สุขภาพ ทำให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีและมีคุณภาพ

๓. ประโยชน์ต่อประชาชน ประชาชนได้รับบริการความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ และเพียงพอ ต่อความจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านสุขภาพ ที่จำเป็น ในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน

มาตรฐานการจัดกิจกรรมสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

การจัดกิจกรรมสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง กระบวนการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้ป่วย ญาติและประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบเกิด ความตระหนัก เกิดความสนใจ รับรู้และมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติของตนเองด้วย ความสมัครใจ เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยกิจกรรมสุขภาพที่จัดขึ้นต้องสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ ที่ต้องการปรับเปลี่ยน รวมทั้งตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ต้องผ่าน กระบวนการค้นหาปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา วิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพและ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพมาก่อนแล้ว

๑. กิจกรรมสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ ด้านสุขภาพ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่จะทำในกลุ่มเป้าหมายในชุมชน (ประชาชน กลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรม) และหรือในศูนย์สุขภาพชุมชน/ สถานีอนามัย (ผู้ป่วยและญาติที่มาใช้บริการ) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้มาจากการทำจริง การฝึกหัดหรือการดูแบบอย่าง โดยเกิดการเปลี่ยนแปลง ๓ ด้าน คือ

๑) การเรียนรู้ทางปัญญา (Cognitive Domain) เป็นการเปลี่ยนแปลงด้าน ความรู้ตั้งแต่ความจำ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เช่น การบรรยาย การใช้แบบเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัด นิทรรศการ

๒) การเรียนรู้ด้านอารมณ์ ความคิด จิตใจ (Affective Domain) เป็น การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจหรืออารมณ์หรือความรู้สึก ได้แก่ การเกิดความพอใจ เกิด เจตคติค่านิยม ความภูมิใจความศรัทธา ซาบซึ้งเห็นคุณค่า เช่น การศึกษาดูงาน การอภิปรายกลุ่ม บริการให้คำปรึกษา

๓) การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นการเปลี่ยนแปลง ในด้านการปฏิบัติสามารถปฏิบัติหรือกระทำได้อย่างถูกต้องโดยอัตโนมัติเช่น การฝึกวิธีปรุงอาหารสำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรค การฝึกออกกำลังกายแบบต่างๆ มาตรฐานงานสุขภาพศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานีอนามัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ๑๕

๒. กิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่มุ่งให้เกิดการพัฒนา ทักษะที่จำเป็นในการพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ คือ กระบวนการเพิ่มความ สามารถให้กับประชาชนในชุมชน (ตามกลุ่มเป้าหมายที่ได้ กำหนดไว้ในแผนการจัด กิจกรรม) และ/หรือประชาชนในศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานอนามัย (ผู้ป่วยและญาติ ที่มารับบริการ) โดยเพิ่มขีดความสามารถในการดูแลตนเองตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ของบุคคลหรือตาม ปัญหาสุขภาพ เช่น การจัดโปรแกรมงดสูบบุหรี่ การฝึกสมาธิเพื่อ การปรับอารมณ์หรือคลายเครียด

๓. กิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเป็นการจัดที่มุ่งให้มี การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ คือ การสร้าง ปัจจัยเอื้ออำนวยความสะดวกและป้องกันไม่ให้มีปัจจัยแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยทางลบ ตลอดจนปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เอื้ออำนวยและสนับสนุนจิตใจในการพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ ทั้งในศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานอนามัยและในชุมชน ตัวอย่างกิจกรรมในการพัฒนาปัจจัย แวดล้อมในชุมชน เช่น

- จัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายและอุปกรณ์ประกอบการออกกำลังกาย ที่เหมาะสม
- มีบริการตรวจสุขภาพประจำปี • สนับสนุนให้มีการจัดกลุ่มหรือชมรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพในชุมชน
- การกำหนดเป็นกฎระเบียบ พร้อมทั้งควบคุมตรวจสอบให้โรงเรียนเป็น เขตปลอดบุหรี่ ไม่ขาย

น้ำอัดลม อาหารผสมสี ฯลฯ ๑๖ มาตรฐานงานสุขศึกษาศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานอนามัย พ.ศ. ๒๕๕๒

ตัวอย่างกิจกรรมในการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมในโรงพยาบาล เช่น

- การจัดให้มีชมรมในการบำบัดรักษาโรค (Self Help Group) เช่น ผู้ป่วย โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน
- การจัดให้มีร้านจำหน่ายอาหารที่สะอาดปลอดภัยได้มาตรฐานตามหลัก สุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อม
- จัดให้มีที่ล้างมือ
- จัดให้มีมุมสาธิตการประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ
- จัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายและอุปกรณ์ประกอบการออกกำลังกาย ที่เหมาะสม
- บุคลากรทุกคนในศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานอนามัยเป็นแบบอย่างที่ดีทาง ด้านสุขภาพ เช่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร เป็นต้น

กิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

๑. ลักษณะการจัดกิจกรรมสุขศึกษา

๑.๑. มีการจัดกิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน/ โครงการแก้ไขปัญหาสุขภาพ ของกลุ่มเป้าหมายทั้งในศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานอนามัย และในชุมชน

๑.๒. มีการจัดกิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะที่จำเป็นและ เกิดการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่สอดคล้องกับการพัฒนา พฤติกรรมตามตัวชี้วัด

๑.๓. มีการจัดกิจกรรมสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ทั้งในศูนย์สุขภาพชุมชน/สถาน อนามัย และในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

